

Põllumajandusministri 21.09.2012. a määruse nr 75 "Kohaliku tegevusgrupiga halduslepingu sõlmimise taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nõuded kohaliku tegevusgrupi kohta ning *Leader*-meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" lisa 1

KOHALIKU TEGEVUSGRUPI RAKENDUSKAVA 2014. aastaks

Mittetulundusühing										
Mittetulundusühingu nimi	Mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskoogu									
Mittetulundusühingu registrikood	8	0	2	3	7	7	8	5		

A. Kohaliku tegevusgrupi ülalpidamiskulude eelarve

Jrk nr	Tegevus	Kogusumma	Taotletav toetussumma ¹	Omafinantseering ²	
				Summa	Allikas
1. PERSONALIKULUD					
1.1	Personalikulud	23 000	19 600		-3400
2. ÜLDKULUD					
2.1	Üldkulud	36 500	36 500		
3. KONTORI EHITAMISE JA PARENDAMISE KULUD					
4. SÕIDUKULUD					
4.1	Sõidukulud	3000	3000		
5. KONTORITEHNIKA JA MÖÖBLI SOETAMISE KULUD					
5.1	Kontoritehnika ja mööbli soetamise kulud	0	0		

<u>6. KOOLITUSE, SEMINARI JA INFOPÄEVA KORRALDAMISE KULUD</u>					
6.1	Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud			-7433,41 (RK 2012 summas 7400, RK 2011 summas 33,41)	
<u>7. INFOMATERJALI KOOSTAMISE JA VÄLJAANDMISE KULUD</u>					
7.1	Infomaterjali koostamise ja väljaandmise kulud	2159	2159		
<u>8. VEEBILEHE LOOMISE, HALDAMISE JA ARENDAMISE KULUD</u>					
8.1	Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud			-4950 (RK 2012)	
<u>9. UURINGU JA TEENUSE TELLIMISE KULUD</u>					
9.1	Uuringu ja teenuse tellimise kulud	0	0	-1500 (RK 2012)	
<u>10. EKSPERTHINNANGU TELLIMISE KULUD</u>					
10.1	Ekspert hinnangu tellimise kulud	2038,45	2038,45		
<u>11. SEMINARIL, KONVERENTSIL, MESSIL JA ÕPPEREISIL OSALEMISE KULUD³</u>					
11.1	Seminaril, konverentsil, messil ja õppereisil osalemise kulud	2700	6100		3400
<u>12. KOHALIKU TEGEVUSGRUPI KORRALDATAVA RAHVUSVAHELISE ÜRITUSE KULUD</u>					
12.1	Kohaliku tegevusgrupi korraldatava rahvusvahelise ürituse kulud			-1085,61 (RK 2012)	
13. Stipendiumi maksmise kulud					
<u>14. MOOTORSÕIDUKI LIISIMISE VÕI OSTMISE KULUD</u>					
<u>15. REKLAAMMATERJALI VÄLJAANDMISE KULUD⁴</u>					
15.1	Reklaammaterjali väljaandmise kulud	0	0	-1498,66 (RK 2012 summas 500, RK 998,66)	
1–15 Kokku		69 397,45	69 397,45		

B. Strateegia meetmete rakendamise eelarve

16. Kohaliku tegevusgrupi strateegia meetmete rakendamine							
Jrk nr	Strateegia meetme nimetus	Kogusumma	Taotletav toetussumma	Selle telje number, mille raames meetme rakendamist rahastatakse ⁵	Omafinantseering		Taotluste vastuvõtu tähtaeg
					Summa	Allikas ⁶	
16.1	Kogukonna algatused ja koostöö	99 885	89 896	III	9989		Jaanuar, november 2014/ Partnerluskogu projektid jaanuar–detsember 2014
16.2	Noorte algatused ja koostöö	5556	5000	III	556		Partnerluskogu projektid jaanuar–detsember 2014
16.3	Ettevõtete areng ja koostöö	133 484	115 636	III	17 848		Jaanuar 2014/ Partnerluskogu projektid jaanuar–detsember 2014
16.4							
16.5							
16. Kokku		238 925	210 532				

Telje number	Taotletav toetussumma
I telg	
II telg	
III telg	210 532
Kokku	210 532

1–16 Kokku	308 322,45	279 929,45

Kohaliku tegevusgrupi ülalpidamiskulude eelarvest suunatakse 29 488 eurot strateegia meetmete rakendamise eelarvesse.

Ülaltoodud eelarvetes on võetud arvesse põllumajandusministri 9. aprilli 2014 käskkirjaga nr 60 mittetulundusühingu Valgamaa Partnerluskogu suurendatud eelarvet.

C. STRATEEGIA MEEDE⁷

1. Meetme nimetus
MEEDE 1: KOGUKONNAALGATUSED JA KOOSTÖÖ – kogukonnaalgatused elukeskkonna, koostöö ja maine parandamiseks
2. Meetme eesmärk
<ul style="list-style-type: none">
• Kohalike kogukondade paranenud koostöövõime ning suutlikkus parendada oma elukeskkonda, sh inimeste parem kaasatus arendustegevusse ja otsustusprotsessidesse.
• Kvaliteetsem ja atraktiivsem elukeskkond ning paremini väärtustatud paikkonna eripära külades, alevikes, alevites ning väikelinnades.
• Kohalike kogukondade vajadustele vastavate teenuste ühtlasem kättesaadavus kogukonna ressursside baasil.
• Tegevuspiirkonna tugevam maine, millega on teadvustatud kultuurilist-ajaloolist tausta, looduslähedast elukeskkonda koos spordi- ning puhkamisvõimalustega.
3. Toetatavad tegevused⁸
Elluviidavate tegevuste või investeeringu kasusaajaks peab olema tegevuspiirkond ning selle elanikud.
<u>Tegevus 1:</u> „Väärt elukeskkond“ ehk elukeskkonda ja uusi aktiivseid tegevusvõimalusi loovate kogukonnaprojektide rakendamine. <ul style="list-style-type: none">
• Kõik tegevused mis aitavad kaasa meetme eesmärkide saavutamisele.
<u>Tegevus 3:</u> Piirkonna mainet ja atraktiivust tõstvate projektide rakendamine. Meetme eesmärke toetavate tegevuspiirkonda hõlmavate projektide rakendamine. <ul style="list-style-type: none">
• Koolitused, seminarid, õppereisid, konverentsid.
• Piirkonna mainet ja atraktiivsust tõstvate projektide rakendamine.
Toetatavad tegevused vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 30. Kulude abikõlblikkus vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 32. Tegevused võivad sisaldada investeeringuid ning vabatahtlikku tööd omafinantseeringuna vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 35.
4. Meetme sihtgrupp
Tegevus 1: MTÜ, SA, KOV Tegevus 3: Valgamaa Partnerluskogu
5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga
Partnerluskogul on eelnevad positiivsed kogemused muutuste ellukutsumiseks kogukondades, mida on rakendatud koondnimetusega „valged laigud“. Olukord 2010. aastaks on muutunud ja kogukondade arenguvõimalustest saadakse üha paremini aru. Arengutõuge peab aga jätkuma, kuna Valgamaal on mitmeid piirkondi, kus kogukondade koostöövõime ja teenuste kättesaadavus peab veelgi oluliselt paranema. Kogukonnasuhete parandamist takistab ressursside puudus, mis omakorda pidurdab arenguks kohalikke ressursse kasutamist ning samuti hankida vahendeid väljastpoolt piirkonda. Ühtlasi on probleemiks elanike ja ettevõtjate passiivsus ning korrusmajakogukondade kaasamine kogukonna arendamisel. Tegevuspiirkonna vajaduste analüüs näitab, et valgamaalaste ühisteks huvideks on parema heakorruga ja atraktiivsem elukeskkond. Koduküla, asula ja linn peab nii sotsiaalselt kliimalt kui ka võimaluste rohkuselt olema selline, kus tahetakse elada ning kuhu soovitakse tagasi tulla.

Sellist elukeskkonda ei saa üksi kujundada riik või omavalitsus. Kogukonnal endal on siin suurim roll. Partnerluskogu peab oluliseks motiveerida kogukondi tegema koostööd selle nimel, et Valgamaa külad ja asulad oleksid jätkusuutlikud, et elanikud oskaks nende eest ühiselt hoolt kanda, sinna uusi tegevusvõimalusi luua. Meede toetab ka koostööd, mis on suunatud piirkondliku visuaalse ja kultuurilise identiteedi tugevdamisele ning piirkonna mainet tõstvate kodanikualgatuslike ürituste käivitamisele. Piirkonna maine osas tuleb leida kandvad ideed ning tagada järjepidevus nende teadvustamiseks. Seda tuleb teha nii kultuurilise-ajaloolise tausta, looduslähedase elukeskkonna ja toetatavate tegevuste seos strateegiaga.

Valgamaa Partnerluskogu strateegia 2006–2013 peatükk 2.7 Valgamaalaste peamised vajadused.

„Ühistegevus“:

- Rohkem koostööd eri huvigruppide vahel
- Leida ja toetada eestvedajaid
- Vaja külakeskusi, -platse, puhkealasid
- Inimeste algatusvõime ja aktiivsus
- Rohkem ringijuhte ja võimalusi huvitegevuseks, eriti spordi harrastamiseks
- Paikkondade parem heakord ja atraktiivsem välisilme

„Elukeskkond“:

- Rohkem, paremini kättesaadavaid teenuseid
- Parem heakord ning kaunis, puhas keskkond

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3. telg

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.

Artiklid 52, 55 punktid a) ja b), 56, 57, 59, 63. Koodid 321, 322, 323, 421.

8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Aastaks 2013:

- Elukeskkonnaprojektid – 50 rakendunud projekti;
- Uued tegevused piirkonnas – 15 rakendunud projekti;
- Küladevahelised koostööprojektid – 10;
- Valla piire ületavad projektid – 10;
- Külade, alevike ja väikelinnade arv, mis on hõlmatud tegevustega – 50;
- Investeeringute kogumaht 6,0 mln krooni;
- Väärt elukeskkonna tegevustesse kaasatud 5000 elanikku;
- Kogukonna häälte projektides kasusaajate arv 1500 elanikku;
- Koolitatud 80 eestvedajat ja nõustatud 60 kogukonda;
- Rakendunud vähemalt viis olulise tähtsusega maineprojekti.

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale ⁹

Tegevus 1

Nõuded taotlejale

- taotlejal peab olema kirjalik volitus taotlemiseks omavalitsuspiirkonnas toimunud kogukonnaesindajate koosolekult, mis vastab järgnevatele nõuetele:
  - o koosoleku kokkukutsumise algatab Valgamaa Partnerluskogus antud omavalitsuspiirkonda esindav juhatuse liige;
  - o koosoleku toimumise info tehakse teatavaks kõikidele kogukondadele.
- vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 29.

Esitatavad dokumendid:

- Valgamaa Partnerluskogu poolt kehtestatud projekti kirjeldus.
- Koosoleku protokoll.
- Koosolekul osalejate nimekiri koos kontaktandmete ja allkirjadega.
- Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 37 nimetatud dokumendid
- Hinnapakkumised, mis peavad vastama Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 33 toodud nõuetele.

Nõuded taotlusele: taotluses kirjeldatud tegevuste või investeeringu kasusaajaks peab olema tegevuspiirkond ning selle elanikud.

Nõuded toetuse saajale

- vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 42.

Tegevus 3

Nõuded taotlejale

- vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 29.

Esitatavad dokumendid:

- Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 37 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 33 toodud nõuetele.

Nõuded toetuse saajale vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 42.

Nõuded muudatustest teavitamise kohta vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 41.

Nõuded tegevuse elluviimist ja investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 44.

11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad

Tegevus 1

Maksimaalne toetussumma on 5833 eurot ühe taotluse kohta. Maksimaalne toetussumma ühe omavalitsuspiirkonna taotluste kohta ühes taotlusvoorus on 11 666 eurot. Igast omavalitsuspiirkonnast kinnitatakse taotlus või taotlused kokku vähemalt 5833 euros toetussummas eeldusel, et omavalitsuspiirkonnast sellises mahus taotlusi laekub ning kui tagatud on taotluse/taotluste vastavus esitatud tingimustele ning hindamisel ületatakse lävend (hinne 2.0).

Täiendava taotlusvooru eelarve on 46 664 eurot, millele võib lisanduda vabanevaid vahendeid. Taotlusvooru eelarve mahu suurenedes kuuluvad kinnitamisele taotlused hindamisel tekkinud pingerea alusel.

Toetusmäär on kuni 90%.

Tegevus 3

Maksimaalne toetussumma 10 000 eurot ühe taotluse kohta.

Tegevuse kogueelarve 19 900 eurot.

Kui ühe tegevuse raames ette nähtud eelarvevahendid jäävad kasutamata, on Valgamaa Partnerluskogul õigus suunata jääk teise tegevuse eelarve täiendamiseks.

Toetusmäär kuni 90%.

1. Meetme nimetus

MEEDE 2: NOORTE ALGATUSED JA KOOSTÖÖ – tugisüsteem Valgamaa noortele

2. Meetme eesmärk

- Soodsamad tingimused ning mitmekesisemad võimalused noorte algatusvõime, annete ja ettevõtlikkuse arendamiseks.
- Noorte parem kaasatus kogukonda ning oma elukeskkonna kujundamisse.
- Noorte aktiivsuse ja juhtimissuutlikkuse arendamine.
- Suurem koostöövõime noorsootöö edendamisel.

3. Toetatavad tegevused 8

Tegevus 3: Noorsootöö võrgustiku laiendamine, nõustamine ja koolitamine.

- koolitused, seminarid, laagrid, õppepäevad, konverentsid;
- muud noorte omaalgatust ja ühistegevust soosivad tegevused (s.h koostööprojektid).

Toetatavad tegevused vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 30.

Kulude abikõlblikkus vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 32.

Tegevused võivad sisaldada investeringuid ning vabatahtlikku tööd omafinantseeringuna vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 35.

4. Meetme sihtgrupp

Tegevus 3: MTÜ Valgamaa Partnerluskogu

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Valgamaa üheks tõsisemaks probleemiks on suur väljaränne, mis on põhjustanud külade hääbumist, teenuste kadumist ning kaudselt ka ettevõtluse vähesust. Eriti suur on väljaränne kvalifitseeritud noorte ja kaugemalt tööd otsivate perede arvelt. Koolinoored (vanuses 7–18) vajavad huvide ja tööharjumuste oskuslikku suunamist. Noored vanuses 19–26 eluaastat vajavad soodsat elu-, töö ja ettevõtluskeskkonda, samuti teadmisi ettevõtlusest, sh pereettevõtlusest.

Noorte piirkonda jäämise üheks eelduseks on sidusus kogukonnaga, mis tekib siis, kui täiskasvanud elanikkond arvestab noorte arenguvajadustega ka väljaspool haridussüsteemi ning võimaldab neil omada kogukonnas aktiivset rolli. Maapiirkondade laste ja noorte huvitegevus ja vaba aja veetmise võimaluste valik on piiratud, see on üks põhjuseid, miks paljud noored praeguses kodukohas oma tulevikku ei näe.

Meede tugineb Valgamaa noorsootöö arengustrateegia 2009–2020 eesmärkidele ja tegevuskava ülesannete täitmisele, mis on just keskendunud eelnevate kitsaskohtade likvideerimisele.

Noorsootöö tulemuslikkus ja jätkusuutlikkus sõltub olulisel määral koostööst noortega tegelevate inimeste, organisatsioonide vahel. Antud meede loob eelkõige soodsa keskkonna noorte aktiivsuse tõstmiseks, kellest oodatakse piirkonda tulevikus uusi eestvedajaid, otsustajaid ja tööandjaid. Ühtlasi tuleb piirkonnas parandada huviringide sh „mehiste ringide“ kättesaadavust. Parandada noortele suunatud transpordi korraldust, võtta paremini kasutusele olemasolevad ruumid, sealhulgas nädalavahetustel tühjana seisvad ehitised, kohandada neid noorte jaoks. Pöörata suuremat tähelepanu 18+ vanusele kes just nädala lõppudel käivad kodukandis ja vajaksid koostegutsemise võimalusi. Õpetada nii noortele kui ka täiskasvanutele rohkem koostööoskusi - tunnustamist, kaasamist, kuulamist ja tolerantsust. Noortele suunatud informatsiooni paremaks juhtimiseks tuleks arendada noorteportaali.. Korraldada regulaarselt maakondlikke üritusi, kuhu on kaasatud kõik noorsootöö osapooled. Viia läbi töö- ja haridusmesse koostöös Lõuna-Eestis koolide ja ettevõtjatega. Rakendada tööelu tutvustavaid meetmeid nagu töövarjupäevad, malevad, töölaagrid, ettevõtete külastused jne. Algatada kohalikke diskussioone noorte ja tööandjate vahel. Motiveerida tööandjaid rohkem koolinoortele pakkuma suviti tööd ning luua infosüsteem, mis annaks teada suvisest töö ja tööjõu pakkumisest.

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab
3. telg
7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.
Artiklid 52, 56, 57, 59 ja 63. Koodid 321, 322, 323, 421.
8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub
Ei kattu
9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed
Aastaks 2013: <ul style="list-style-type: none"> • Rakendatud vähemalt 60 noorteprojekti ja 8 koostööprojekti; • Projektidest kasusaajate hulk vähemalt 2000 noort; • Võrgustikku kuulub vähemalt 75 noorteliidrit ja juhendajat; • Külade, alevike ja väikelinnade arv, kus mis on hõlmatud tegevustega – 50; • Investeeringute kogumaht 3,0 mln krooni • Igas partnerluskogu tegevuspiirkonnas toimib noorsootöö; • Partnerluskogu koolitustel, konverentsidel ja õppereisidel on osalenud vähemalt 100 noort; • Ellu on viidud vähemalt 50 noortealgatust, millesse on kaasatud 1000 noort; • Projektide juhtimise kogemuse on saanud vähemalt 30 noort; • Ellu on viidud 1/3 noortestrategie alameesmärkidest ning käivitunud on noorteportaal.
10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale 9
Tegevus 3 Nõuded taotlejale <ul style="list-style-type: none"> • vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 29.
Esitatavad dokumendid: <ul style="list-style-type: none"> • Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 37 nimetatud dokumendid. • Hinnapakkumised peavad vastama põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 33 toodud nõuetele.
Nõuded toetuse saajale vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 42 ja kohustus pidada tegevuspäevikut tegevuste elluviimisel.
Nõuded muudatustest teavitamise kohta vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 41.
Nõuded tegevuse elluviimist ja investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 44.
11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad
Tegevus 3 Maksimaalne toetussumma 5000 eurot ühe taotluse kohta. Tegevuse eelarve: 5000 eurot. Toetusmäär kuni 90%.

1. Meetme nimetus
Meede 3 ETTEVÕTETE ARENG JA KOOSTÖÖ - ettevõtluse edukuse tõus Valgamaal
2. Meetme eesmärk
<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtlusaktiivsuse tõus Valgamaal koos investeeringumahtude suurenemise Valgamaal. • Valgamaa mikroettevõtete ning nende poolt pakutavate toodete ja teenuste konkurentsivõime tõus. • Koostöö ettevõtete vahel.

- Ettevõtjate parem ligipääs informatsioonile ja nõuannetele.

3. Toetatavad tegevused 8

Tegevus 1 Tugev Tegija – võimaldab tegutsevate ja alustavate (alla 12 kuu tegutsenud) ettevõtete investeringuid.

Toetatud on investeringud turismiteenuste mitmekesistamiseks läbi aktiivsete tegevusvõimaluste loomise või arendamise, mida antud piirkonnas taotlemise hetkel ei pakuta. Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonda käsitletakse kolme piirkonnana: Otepää piirkond (Otepää, Sangaste, Puka ja Palupera vallad), Valga piirkond (Tõlliste, Karula, Taheva ja Öru vallad) ning Tõrva piirkond (Helme, Hummuli ja Põdrala vallad ning Tõrva linn). Investeeringu tulemusena peab olema aktiivse puhkuse teenus kasutatav hiljemalt 01.01.2015.

Aktiivne puhkus tähendab füüsilist pingutust nõudvate tegevuste harrastamist looduslikus keskkonnas. See seob spordi, kultuuri ja seikluse originaalsesse turismitootesse. Aktiivse puhkuse toote komponentideks on näiteks ratta- ja matkarajad, suusatamine, ratsutamine, paadisõit jmt.

Toetatud ei ole:

- investeringud turismiettevõtete voodikohtade loomiseks või arendamiseks;
- investeringud turismisettevõtete toitlustusteenuse alustamiseks või arendamiseks.

Tegevus 3. Ettevõtluse tugisüsteemi ja rahvusvaheliste ühisturustusprojektide edendamine. Eesti-sisene ja rahvusvaheline koostöö.

Toetatud on:

- messidel osalemine;
- turismikaartide valmistamine ning paigaldamine.

Toetatavad tegevused vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 30. Kulude abikõlblikkus vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 32.

Tegevused võivad sisaldada investeeringuid vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 35.

4. Meetme sihtgrupp

Tegevus 1: Mikroettevõtted ning MTÜ-d või SA-d, mis on registreeritud partnerluskogu tegevuspiirkonnas ja mille investeeringu asukoht on partnerluskogu tegevuspiirkond.

Tegevus 3: Mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu.

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Statistikaameti 2009. aasta andmetel tehtud ettevõtluskaardistus näitas, et Valgamaal on registreeritud 1007 äriühingut ja 433 füüsilisest isikust ettevõtjat. Ettevõtluse aktiivsus jääb alla Eesti keskmise. Valgamaa ääremaa valdades Taheval ja Põdralas on ettevõtlusaktiivsus veelgi madalam. Örus on registreeritud üksnes 12 äriühingut, kuigi tegemist on maakonna keskel asetseva vallaga. Uusettevõtluse ärgitamine koolituse, nõuande ja toetuste abil on eriti oluline just ääremaadel, millega peab kaasnema ka investeeringutoetus. Valgamaa ettevõtluse konkurentsivõime jääb oluliselt alla Eesti keskmisele. Vaatamata loodusressursi poolt antavatele eelistele on üldiselt tingimused edukaks konkurentsivõimeliseks ettevõtluseks keerulised. Suuremad keskused on kaugel, kohalik turg väike, Schengeni lepinguga avanenud piir Läti suunas (vaid 11 % ettevõtetest turustab Lätis.)

Valgamaa ettevõtjad vajavad suuremat tuge oskuste, info ja investeeringute näol. Lisaks soodsale ettevõtluskeskkonnale ja tugevale tugisüsteemile vajavad Valgamaa ettevõtted tänasest

paremat ligipääsu finantsidele. Suur osa piirkonna mikroettevõtetest ei ole veel täna teadlikud toetusvõimalustest. Samas üle 10 töötajaga väikeettevõtja probleemiks on toetusvõimaluste vähesus.

Ettevõtlusuuringu kohaselt alahindavad Valgamaa ettevõtjad täna tootearenduse tähtsust konkurentsivõime tõstmisel, seega on uuenduslikkuse julgustamine oluline. Oluline on ka koostöö arendamine ning ühisturundus.

Valgamaa Partnerluskogu strateegia 2006–2013 peatükk 2.7 Valgamaalaste peamised vajadused: Ettevõtlus

- Rohkem atraktiivseid ja tasuvaid töökohti
- Kvaliteetne tööjõud
- Ideede arendamine
- Rohkem tähelepanu noorte ettevõtlikkusele
- Parem ligipääs kapitalile/ toetustele
- Ettevõtluse arenguks vajalikud teenused
- Koostöö ettevõtjad-omavalitsus ja ettevõtjad omavahel
- Rohkem tuge ettevõtjatele (info, koolitus, nõustamine)

Aastal 2010 läbiviidud Valgamaa Partnerluskogu vahehindamise ja strateegia uuendamise käigus ilmnnes, et valgamaalaste peamised vajadused ei ole muutunud ning vajavad edasiarendamist.

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3. telg

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa kohaselt.

Meetmekood 311, artikkel 53;
meetmekood 312, artikkel 54;
meetmekood 313, artikkel 55;
meetmekood 321, artikkel 56;
meetmekood 322, artikkel 52;
meetmekood 323, artikkel 57;
meetmekood 331, artikkel 58.
Meetmekood 421.

8. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Aastaks 2014:

- rakendatud 50 ettevõtte investeringud;
- investeringute kogumaht vähemalt 1 086 500 eurot;
- võrgustikesse kaasatud 250 ettevõtjat;
- rakendatud 2 siseriiklikku koostööprojekti ja 1 rahvusvaheline koostööprojekt;
- koolitustes osalenud vähemalt 75 ettevõtjat. Kokku teostatud 15 koolituspäeva.

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale 9

Nõuded taotlejale

Tegevus 1

- Mikroettevõtte: mikroettevõtte on äriühing või FIE, mis annab tööd kuni 9 töötajale ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.
- MTÜ, mis ühendab ettevõtjaid, või SA, mille eesmärgiks on ettevõtluse arendamine.
- Taotleja on registreeritud ja tegutseb partnerluskogu tegevuspiirkonnas.
- Üks taotleja saab esitada taotlusvoorus vaid ühe taotluse.
- Vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 29.

Tegevus 3

- vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 29.

Esitatavad dokumendid

Tegevus 1

- Valgamaa Partnerluskogu poolt esitatud nõuetele vastav äriplaan koos finantsprognosidega.
- Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 37 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 33 toodud nõuetele.

Teised nõuded vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 42.

Tegevus 3

- Põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 37 nimetatud dokumendid.
- Hinnapakkumised peavad vastama põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 33 toodud nõuetele.

Nõuded muudatustest teavitamise kohta vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 41.

Nõuded tegevuse elluviimist ja investeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamiseks vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 44.

Nõuded toetuse saajale vastavalt põllumajandusministri 21.09.2012 määruse nr 75 § 42.

11. Toetuse maksimaalsed suurused ja määrad

Tegevus 1

Minimaalne toetussumma ühe taotleja kohta taotlusvoorus on 15 000 eurot.

Maksimaalne toetussumma ühe taotleja kohta taotlusvoorus on 30 000 eurot.

Maksimaalne toetuse määr on 60%, v.a mootorisõiduki ostuks, mille eesmärk on Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas elanikele teenuse osutamine, kus maksimaalne toetusmäär on kuni 40%.

Taotlusvoorus esitatud taotluste hulgast kinnitatakse igast piirkonnast (Otepää, Valga ja Tõrva) vähemalt üks taotlus, kui see ületab lävendi. Eelarvevahendite jagumisel kinnitatakse ülejäänud taotlused vastavalt pingereale.

Tegevuse eelarve on 90 000 eurot.

Antud tegevuse raames antavat toetust käsitletakse vähese tähtsusega abina.

Tegevus 3

Tegevuse maksimaalne toetus on 15 300 eurot.

Tegevuse eelarve on 25 636 eurot.

Maksimaalne toetusmäär 90%.

Kui ühe tegevuse raames ettenähtud eelarvevahendid jäävad kasutamata, on Valgamaa Partnerluskogul õigus suunata jääk teise tegevuse eelarve täiendamiseks.

Rakenduskava on vastu võtnud kohalik tegevusgrupp¹⁰ mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu üldkoosolek 24. oktoobril 2013.

Rakenduskava muudatused on vastu võtnud kohalik tegevusgrupp mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu üldkoosolek 29. mail 2014.

Rakenduskava muudatused on vastu võtnud kohalik tegevusgrupp mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu üldkoosolek 23. oktoobril 2014.

(allkirjastatud digitaalselt)

Monika Rogenabum

(rakenduskava esitaja ees- ja perekonnanimi)

		1	0	2	0	1	4
--	--	---	---	---	---	---	---

(kuupäev, kuu ja aasta)

---

¹ Omafinantseeringu suuruse arvutamiseks lahutatakse toetuse kogusummast taotletava toetuse summa.

² Investeeringuobjektidelt, tegevuste korraldamisest ja muudest tuludest laekuv summa arvestatakse kohaliku tegevusgrupi omafinantseeringuna. Väljamakstava toetuse summast arvestatakse maha nimetatud tuludest laekunud summa, mis ületab rakenduskava eelarves märgitud omafinantseeringu.

³ Reale 11 märgitakse ka koostöö arendamise raames tehtavate kingituste kulud.

⁴ Reale 15 märgitakse ka reklaamkingituste kulud.

⁵ Integreeritud strateegia meetme korral märgitakse selle telje number, mille rahaline osakaal on meetmes kõige suurem.

⁶ Omafinantseeringu allikas märkida juhul, kui selle meetme raames saab toetust taotleda ainult kohalik tegevusgrupp.

⁷ Osa C täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi.

⁸ Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

⁹ Märgitakse dokumendid, mida taotleja peab esitama.

¹⁰ Märgitakse rakenduskava vastu võtnud organ ja rakenduskava kinnitamise otsuse vastuvõtmise aeg.

Ants Noot

Kantsler